

Jaarverslag Orgadon 2023

Donatie van menselijk
lichaamsmateriaal

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
1.1. Orgadon	3
1.2. MLM-instellingen.....	3
1.3. Statbel	3
2. Statistieken	4
2.1. Donorprofiel.....	4
2.2. Populatie	5
2.3. Donatie voor menselijke medische toepassing (transplantatie).....	6
2.4. Donatie voor de productie van geneesmiddelen (innovatieve therapieën).....	7
2.5. Donatie voor wetenschappelijk onderzoek.....	7
3. Conclusies	8
3.1. Profiel van MLM-donoren	8
3.2. Orgadon.....	8
3.3. Nuttige links.....	8
3.4. Vragen.....	8

1. Inleiding

Dit jaarverslag bevat kwantitatieve informatie over de donatie van menselijk materiaal (MLM) in België. Het jaarverslag is opgesteld op basis van de gegevens uit de Orgadon-databank, de jaarlijkse activiteitenverslagen van de Belgische MLM-instellingen en de website met de Belgische Statbel-statistieken. Het bevat gegevens over het profiel van (levende en overleden) MLM-donoren, de populatie van effectieve overleden donoren en gegevens over de wilsverklaring – toestemming of verzet – voor MLM.

Dit jaarverslag gaat over de periode van 1 januari tot en met 31 december van het afgesloten boekjaar (voorbijge jaar). Het bevat ook gegevens van de afgelopen twee jaren, om de evolutie te tonen.

De opgenomen gegevens zijn een minimum dat kan worden uitgebreid of aangevuld met andere relevante informatie.

1.1. Orgadon

Orgadon is een webapplicatie gekoppeld aan een gemeenschappelijke database van de FOD Volksgezondheid en het FAGG. Ze bevat wilsverklaringen, toestemming of verzet, voor de donatie van organen en MLM. Met deze applicatie kunnen gezondheidszorgbeoefenaars de wilsverklaringen van patiënten na het overlijden raadplegen.

Er bestaan vier soorten wilsverklaringen voor donatie na overlijden:

- donatie van organen die bestemd zijn voor transplantatie;
- donatie van MLM (huid, kraakbeen, pezen, hartklep, enz.) bestemd voor:
  - menselijke medische toepassing (transplantatie);
  - productie van geneesmiddelen (innovatieve therapieën);
  - wetenschappelijk onderzoek.

1.2. MLM-banken

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 28 september 2009 tot vaststelling van de algemene voorwaarden waaraan de instellingen voor menselijk lichaamsmateriaal moeten voldoen om te worden erkend, ontvangt het FAGG de jaarlijkse activiteitenverslagen van de MLM-instellingen met het oog op transparantie en het verzamelen van belangrijke bruikbare statistieken.

1.3. Statbel

Statbel is het Belgische bureau voor de statistiek dat betrouwbare en relevante cijfers over de Belgische economie, de maatschappij en het grondgebied verzamelt, produceert en verspreidt met behulp van administratieve en onderzoeksgegevens en tegelijkertijd de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en vertrouwelijke gegevens waarborgt.

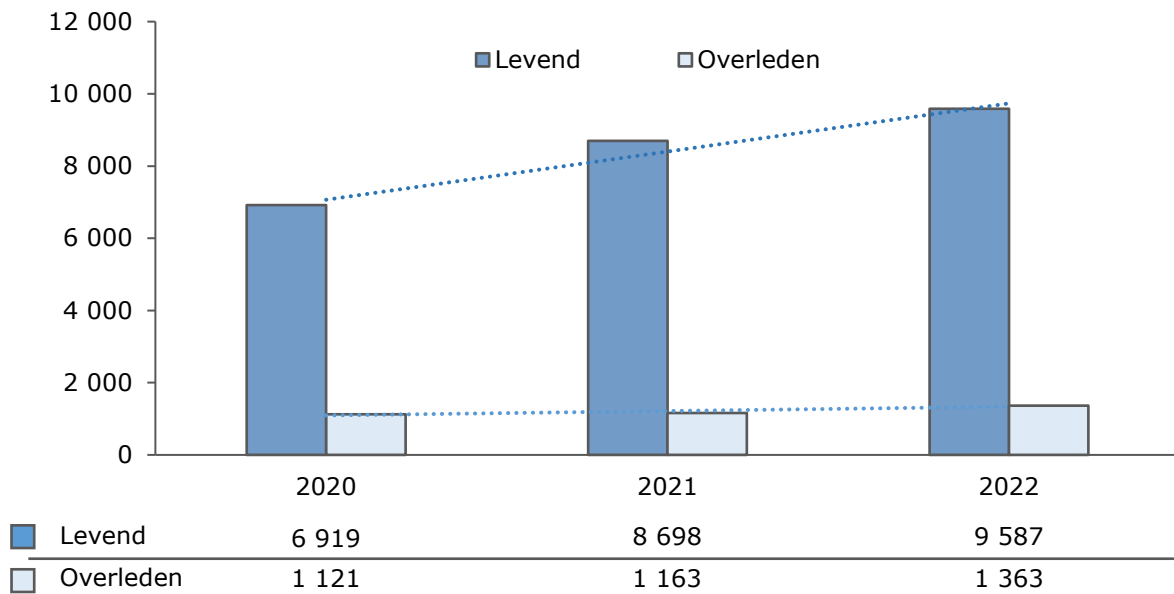
Voor het deel 'bevolking' van dit jaarverslag werd geput uit de statistische gegevens van de categorie 'bevolking', hoofdthema 'Sterfte, levensverwachting en doodsoorzaken', subthema 'Sterfte'.

Alle gegevens die afkomstig zijn van Orgadon, de MLM-instellingen en Statbel werd geanalyseerd en in perspectief geplaatst om een beter beeld te geven van de stand van zaken van MLM-donatie in België.

2. Statistieken

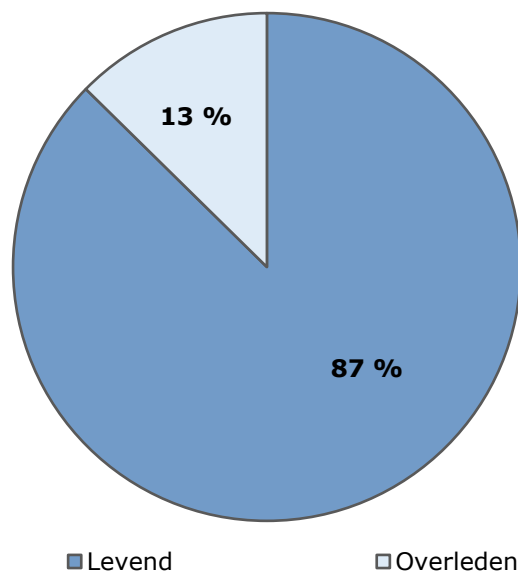
2.1. Donorprofiel

Evolutie van het aantal effectieve – levende en overleden – MLM-donoren

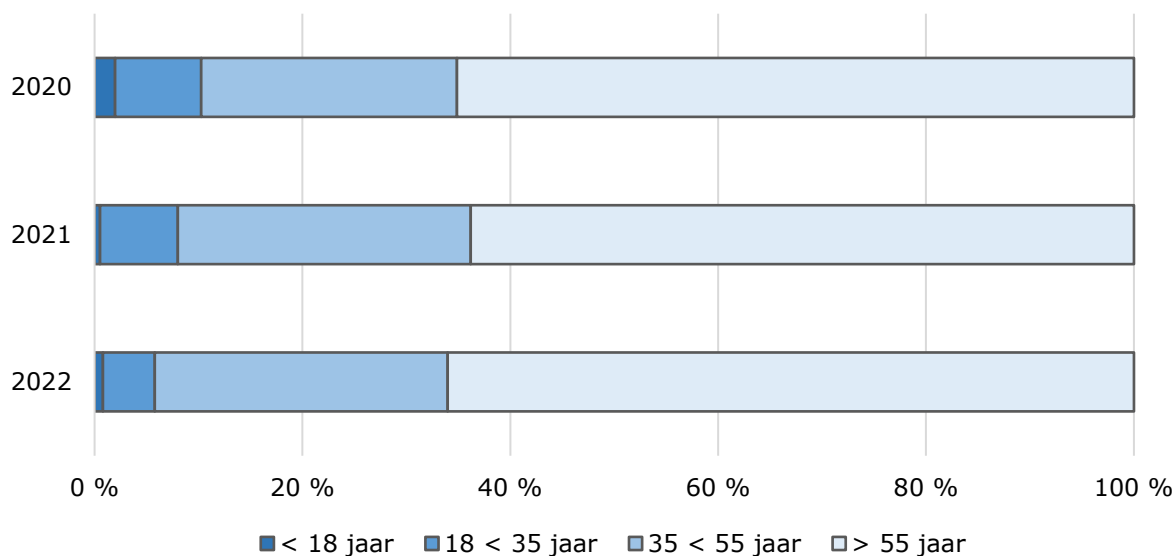
Figuur 1: evolutie van het aantal effectieve – levende en overleden – MLM-donoren tussen 2020 en 2022.

Aandeel levende en overleden effectieve MLM-donoren tussen 2020 en 2022

Figuur 2: 2020-2022: levende donoren (n = 25 204; m = 8 401) en overleden donoren (n = 3 647; m = 1 216).

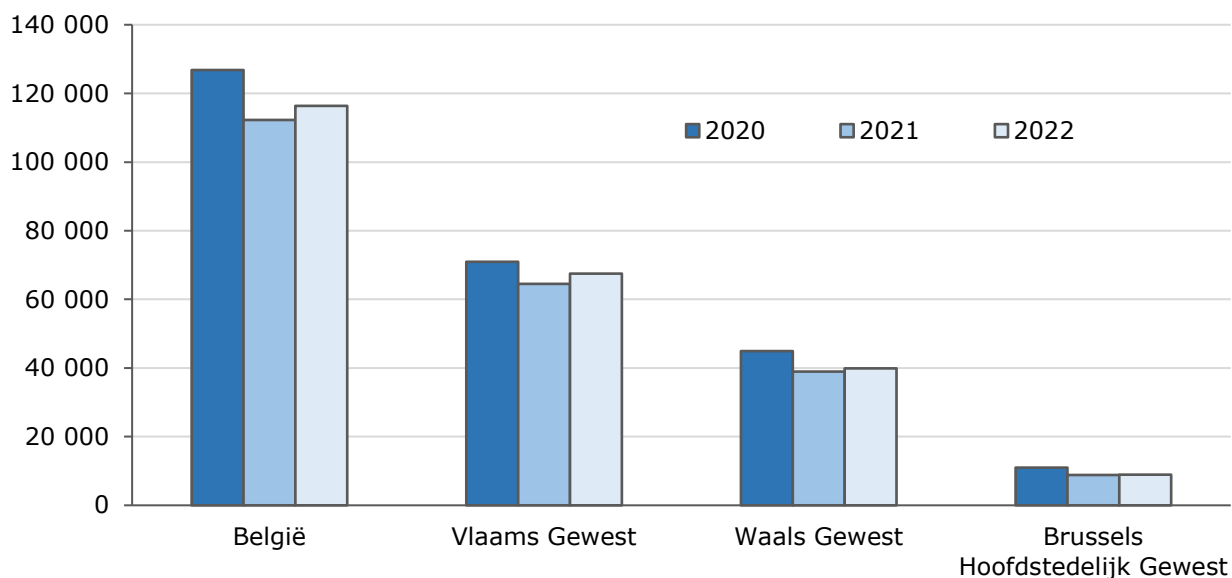
Leeftijd van de effectieve overleden MLM-donoren voor menselijke medische toepassing

Figuur 3: leeftijd van effectieve overleden MLM-donoren voor menselijke medische toepassing tussen 2020 en 2022.

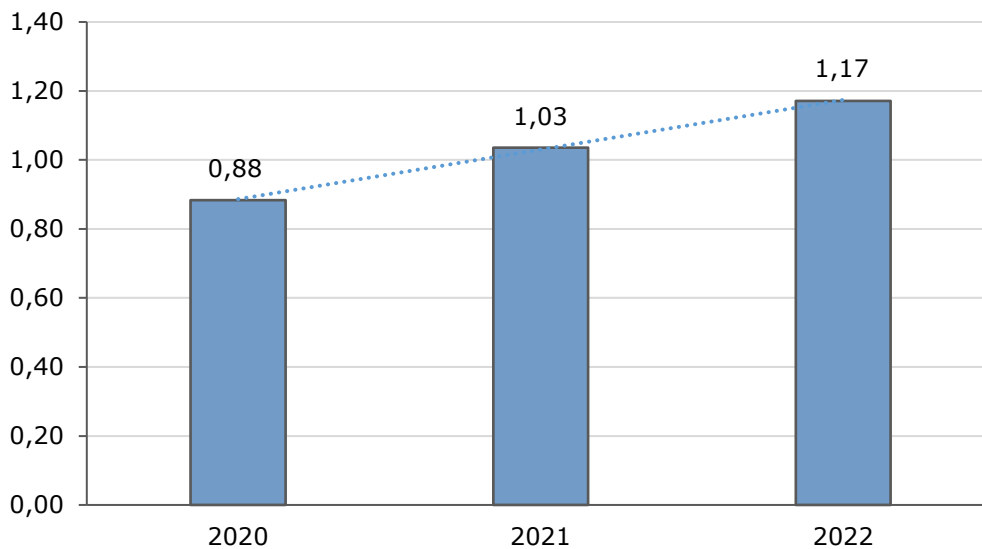
2.2. Populatie

Evolutie van het aantal sterfgevallen in België en per gewest tussen 2020 en 2022

Figuur 4: evolutie van het aantal sterfgevallen in België en per gewest tussen 2020 en 2022.

Percentage van het aantal effectieve overleden MLM-donoren in verhouding tot het totale aantal overleden personen in België

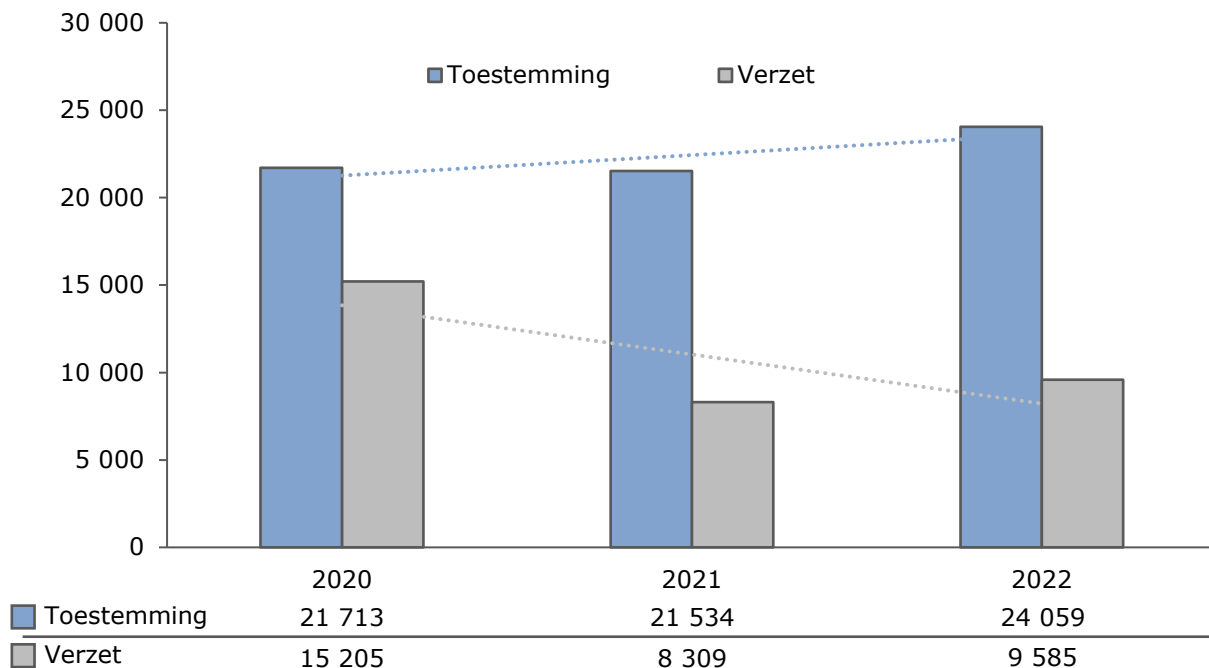

Figuur 5: percentage van het aantal effectieve overleden MLM-donoren in verhouding tot het totale aantal overledenen in België tussen 2020 en 2022.

2.3. Donatie voor menselijke medische toepassing (transplantatie)

De MLM-donatie kan worden gebruikt voor transplantatie bij een andere persoon wiens gezondheidstoestand dat vereist. Dat kan een huidtransplantatie zijn voor een ernstig verbrande persoon, een hoornvliestransplantatie voor een slechtziende persoon, een hartkleptransplantatie voor een persoon met hartproblemen, enz.

Evolutie van het aantal wilsverklaringen voor transplantatie (MLM)

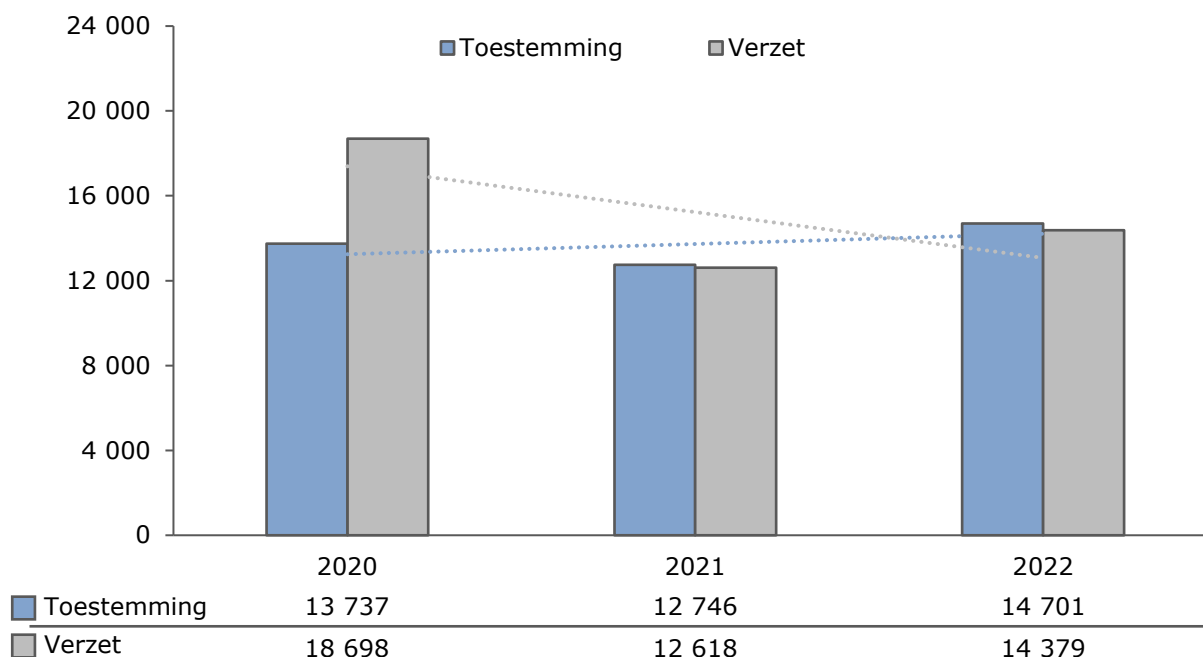

Figuur 6: evolutie van het aantal wilsverklaringen voor transplantatie (MLM) tussen 2020 en 2022.

2.4. Donatie voor de productie van geneesmiddelen (innovatieve therapieën)

De MLM-donatie kan worden ingezet om nieuwe behandelingen of geneesmiddelen te maken voor de behandeling van bepaalde ziekten, zoals de ziekte van Alzheimer of bepaalde vormen van kanker. In dat geval spreken we van 'innovatieve therapieën'.

Evolutie van het aantal wilsverklaringen voor de ontwikkeling van innovatieve therapieën (MLM)

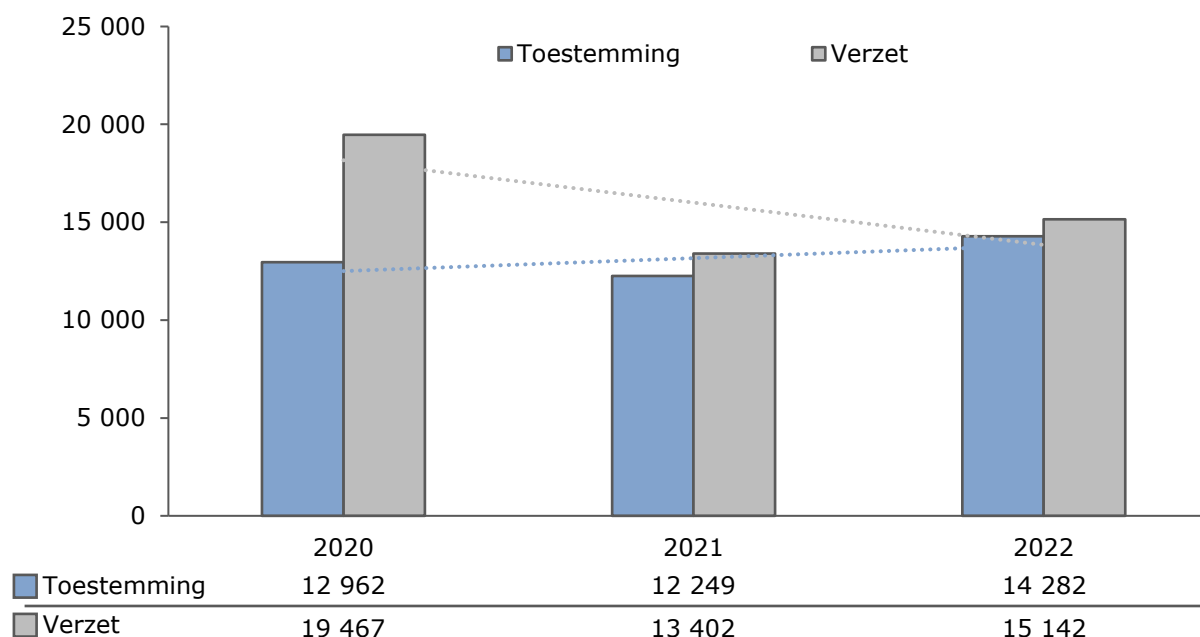

Figuur 7: evolutie van het aantal wilsverklaringen voor de ontwikkeling van innovatieve therapieën (MLM) tussen 2020 en 2022.

2.5. Donatie voor wetenschappelijk onderzoek

De MLM-donatie kan worden gebruikt om onderzoek op het gebied van geneeskunde te bevorderen. Bijvoorbeeld het wegnemen van een tumor, een lymfeklier of een kwab van een zieke lever, die de onderzoekers vervolgens kunnen analyseren om de oorzaken van een ziekte beter te leren kennen en op zoek te gaan naar nieuwe behandelingen.

Evolutie van het aantal wilsverklaringen voor wetenschappelijk onderzoek (MLM)

Figuur 8: evolutie van het aantal wilsverklaringen voor wetenschappelijk onderzoek (MLM) tussen 2020 en 2022.

3. Conclusies

3.1. Profiel van MLM-donoren

Voor de periode 2020-2022:

- lichte stijging van het aantal levende donoren in combinatie met een stabiliteit van het aantal overleden donoren;
- meer dan 8 van de 10 donoren zijn levende donoren;
- meer dan 6 van de 10 overleden effectieve donoren zijn ouder dan 55 jaar;
- het percentage effectieve overleden donoren ten opzichte van het aantal overleden personen in België neemt licht toe.

3.2. Orgadon

Voor de periode 2020-2022:

- lichte stijging van het aantal verklaringen van expliciete toestemming voor transplantatie, productie van geneesmiddelen en onderzoek;
- afname van het aantal verklaringen van verzet tegen transplantatie, productie van geneesmiddelen en onderzoek.

3.3. Nuttige links

- [Officiële Orgadon-campagne 'Het kan in één vingerklik gedaan zijn'](#);
- [Informatie van het FAGG over MLM-donatie](#);
- [Informatie van de FOD Volksgezondheid over orgaandonatie](#);
- [Wilsverklaring](#);
- [Statbel-statistieken over de overlijdens in België](#).

3.4. Vragen

- mch-mlm@fagg.be